

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

II Міжнародна науково-практична конференція

28 квітня 2020 року

**MODERNIZATION OF ECONOMY:
CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

II International scientific-practical conference

28th of April 2020

**Херсон – 2020
Kherson – 2020**

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Голова організаційного комітету конференції:

Шандова Наталія Вікторівна – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Заступник голови організаційного комітету конференції:

Олійник Наталія Миколаївна – к.т.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Члени організаційного комітету конференції:

Бардачов Юрій Миколайович – д.т.н., професор, ректор
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Савіна Галина Григорівна – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Ковальов Анатолій Іванович – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Одеса, Україна

Сабольч Нагі (Dr. Szabolcs Nagy) – habil., PhD, M.Sc. in Business Economics, Vice Dean for International Relations, Head of Department of Marketing Strategy & Communication, Associate Professor
УНІВЕРСИТЕТ МІШКОЛЬЦА, м. Мішкольц, Угорщина (UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc, Hungary)

Шарко Маргарита Василівна – д.е.н., професор, професор кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки, Заслужений діяч науки і техніки України
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Білорусов Сергій Георгійович – к.т.н., доцент, директор
ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ, ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ,
м. Херсон, Україна

Кубіній Наталія Юрївна – к.е.н., професор, професор кафедри економіки і підприємництва,
директор Бізнес-центру УжНУ, Заслужений економіст України
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», м. Ужгород, Україна

Дмитрієва Наталія Юрьєвна – к.э.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії і світової
економіки
УО «ГОМЕЛЬСЬКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Ф. СКОРИНЫ»,
г. Гомель, Республіка Беларусь

Макаренко Сергій Миколайович – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Лукаш Світлана Миколаївна – к.е.н., доцент, заступник декана факультету економіки та менеджменту
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Суми, Україна

М 74 Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку:
матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 28 квітня 2020 р. – Херсон: Видавництво
ФОП Вишемирський В.С., 2020. – 784 с.

ISBN 978-617-7783-82-3

Рекомендовано до друку науково-методичною радою факультету економіки, бізнес-аналітики та підприємництва Херсонського національного технічного університету (Протокол № 5 від 15.05.2020 р.)

Матеріали учасників конференції друкуються в авторській редакції. За дотримання норм авторського права та достовірність наведених фактичних даних відповідає автор матеріалів.

УДК 330.3-026.16

подавати фінансову звітність, та відповідно до Закону України [2] «..суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності ведуть бухгалтерський та оперативний облік зовнішньоекономічних операцій, а також статистичну звітність..». При цьому для бухгалтерського обліку зовнішньо-економічних операцій суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності:

- користуються планом рахунків та інструкцією про його використання, що діють на території України, та відповідними змінами і доповненнями, які відображають специфіку зовнішньоекономічної діяльності;

- самостійно визначають порядок аналітичного обліку зовнішньоекономічної діяльності;

- запроваджують відповідні субрахунки та відображають цю діяльність та її результати у своїй річній фінансовій звітності окремо зазначеними показниками:

а) у бухгалтерському балансі окремо виділяються кошти (активи), що знаходяться у зовнішньоекономічному обороті, – товари, документи, цінні папери, а також їх джерела (пасиви) – кредити, заборгованість, одержані прибутки тощо; б) у звіті про прибутки та збитки окремо відображаються виручка від зовнішньоекономічних операцій і відповідні витрати. У додатку до річного фінансового звіту робляться необхідні пояснення щодо наведених показників зовнішньоекономічної діяльності [2, Р. II, ст. 22].

Список літератури

1. Двигун С.М. Розвиток механізмів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України. *Державне управління: удосконалення та розвиток: електрон. наук. журн.* 2011. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=488>.
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» введений постановою ВР № 960-XII від 16.04.91 р. (в редакції від 13.02.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.99 р. (в редакції від 02.04.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

Пристемський О.С.

*к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування,
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон, Україна*

ПРОБЛЕМИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

На сучасному етапі функціонування суспільства в Україні відбуваються істотні зрушення, що призводять до змін у веденні бухгалтерського обліку. Значні зміни та невідповідність нормативно-законодавчої бази призводять до допущення помилок у веденні бухгалтерського обліку та складанні звітності, що в свою чергу впливає на результати аудиту фінансової звітності. Базуючись на даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності як системи суцільного, безперервного та документального оформлення господарських процесів, узагальнення інформації про стан майна і зобов'язань підприємства, звітність відображує і дає змогу оцінювати результати діяльності, прогнозувати напрямки підвищення ефективності виробництва, а також сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень суб'єктами господарювання. Отже, основною проблемою є підвищення якості звітної інформації з метою покращення аудиту фінансової звітності.

В сучасних умовах господарювання та розвитку міжнародної співпраці виникає нагальна проблема довіри до ведення бізнесу вітчизняних підприємств як в середині країни, так і на міжнародному арені. Щоб переконатися в правдивості даних, які відображені у фінансовій звітності підприємств потрібно бути впевненим в тому, що вона складена відповідно до чинного законодавства. Підтвердження цього може бути аудиторський висновок, що надається незалежним аудитором. Тому дуже важливим є дослідження питання

вивчення та усунення головних проблем, які мають місце при проведенні аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Дуже часто під час проведення аудиторської перевірки виникають моменти, які ставлять під сумнів правдивість та достовірність даних ведення бухгалтерського обліку та правдивість складання фінансової звітності відповідно до вимог чинного законодавства. На практиці, як правило, таким порушенням прикріплюють такі поняття як «фальсифікація звітності», «перекручення даних звітності», «викривлена звітність», «звітність, яка містить перекручення даних та приписки» [1].

Відповідно до НП(С)БО 1 фінансова звітність обов'язково повинна бути достовірною. Інформація, яка подається у фінансовій звітності, вважається такою лише в тому випадку, коли вона не містить помилок та перекручень, які істотно можуть вплинути на рішення користувачів звітності. Виходячи з цього аудитор і проводить оцінку стану формування, правильності складання та достовірності фінансової звітності підприємства відповідно до законодавства та встановленим нормативам. Але разом з тим мають місце випадки, які містять проблеми, пов'язані з перевіркою звітних форм суб'єктів господарювання [2].

Відповідно до МСА 200 «Мета та загальні принципи аудиту фінансових звітів» аудит фінансової звітності суб'єкта господарювання має за мету представлення аудитором можливості висловити свою незалежну позицію щодо правильності складання фінансових звітів відповідно до застосованої концептуальної основи фінансової звітності згідно чинного законодавства. При перевірці звітності у розрізі якості її змісту, варто впевнитись чи відповідає звітність національними положенням та стандартам бухгалтерського. Та незважаючи на знання законодавчих норм та досвід аудитора існують випадки в яких він не може з цілковитою впевненістю надати висновок достовірності фінансової звітності, що пов'язано з різного роду проблемами. Насамперед, фахівці з даної проблематики зауважують про наявність помилок виявити які можливо тільки при складанні оборотної відомості в розрізі субрахунків [3].

Однією зі найважливіших проблем є намагання наблизити бухгалтерський облік до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Однак, існують розбіжності стосовно складу фінансової звітності, послідовності її складання та методикою проведення аудиту звітних форм. На жаль, залишається недосконалою методика перевірки. Вона не враховує в достатньому обсязі сучасні наукові надбання, що мають бути покладені в основу розвитку аудиторської діяльності на практиці. Затверджені форми фінансової звітності у вигляді уніфікованих таблиць не містять і половини тієї інформації, яку національні стандарти вимагають до оприлюднення. Аналіз практики аудиту фінансової звітності в Україні засвідчує формальний підхід до цієї досить важливої справи, який не підвищує якості звітної інформації, а навпаки, штовхає керівництво підприємств, яке заручається позитивними висновками аудиторів на викривлення показників фінансової звітності.

Перед аудитором, під час проведення перевірки, може виникнути низка проблеми, які, насамперед, пов'язані з: - нестабільністю нормативної бази проведення аудиту та форм фінансової звітності; - незрозумілість керівництва суб'єкта перевірки мети її проведення, що, як наслідок, несе за собою ненадання повного обсягу необхідної інформації про фінансову діяльність підприємства; - формальний підхід до проведення такого аудиту через недостатність інформації та інше. Не менш важливим є врахування особливостей діяльності вітчизняних підприємств, особливо малих, при намаганні стандартизувати фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів [4].

Вирішенню проблем проведення аудиту фінансової звітності можуть посприяти рекомендації необхідність яких варто було б застосувати. По-перше, удосконалити нормативно-правове забезпечення фінансової звітності. По-друге, відкоригувати фінансову звітність у відповідності до міжнародних вимог. Важливою є «культура спілкування» з фінансовою звітністю, її складанням та вмінням читати Аудитору варто використовувати індивідуальний підхід до об'єкта перевірки та удосконалити документальне оформлення

аудиторської перевірки та її результатів. Також важливим є підвищити рівень інформованості та знань керівників підприємств з питань аудиторських перевірок.

Як наслідок, зазначені проблеми аудиту фінансової звітності та шляхи їх вирішення можливо вирішити при дотриманні напрямів його вдосконалення. Насамперед, варто максимально наблизити методологічні засади бухгалтерського обліку до критеріїв міжнародних стандартів. Створити більш ефективну та надійну систему контролю якості аудиторських послуг не тільки аудиту фінансової звітності, а вітчизняного аудиту взагалі. Варто було б удосконалити методіку складання та ведення робочих документів аудитора та порядок реалізації результатів аудиторської перевірки. Не менш важливим є створення ефективної та досконалої системи на державному рівні щодо врегулювання реалізації результатів аудиторських перевірок.

Варто зауважити, що наявні вищезазначені проблеми під час проведення аудиту фінансової звітності дуже суттєво впливають на кінцевий результат перевірки, тобто, аудиторський висновок. Намагання наблизити вітчизняний бухгалтерський облік у відповідності з міжнародними стандартами та наявність нестабільної законодавчої бази створює багато проблем щодо проведення аудиту фінансової звітності, тому важливою є робота по вдосконаленню бухгалтерського обліку і звітності в Україні із застосуванням міжнародних стандартів обліку. Підсумовуючи дослідження проблематики аудиту фінансової звітності, варто зазначити, що виявлені основні напрями його вдосконалення. Їх впровадження в аудиторську діяльність вітчизняного аудиту сприятиме полегшенню проведення перевірок фінансової звітності суб'єктів господарювання і значно зменшить аудиторський ризик не виявлення помилок.

Список літератури

1. Петренко Н.І. Методика аудиту фінансової звітності та шляхи її удосконалення. *Вісник ЖДТУ*. 2010. № 1. С. 230-236.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 2 серпня 2014 року № 48. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
3. Шишкородова Н.Н. Ищем и устраняем ошибки в годовой отчетности. *Бухгалтерский учет в издательстве и полиграфии*. 2004. № 3 (63). С. 18-37.
4. Амеліна Ю.Ю. Проблеми покращення якості аудиту фінансової звітності та напрями його вдосконалення в умовах міжнародних стандартів. *Управління розвитком*. 2011. № 2. С. 11-13.

Рилєєв С.В.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Чернівецький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
м. Чернівці, Україна*

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЩОДО ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

В Україні, регламентація щодо складання Звіту про рух грошових коштів за прямим або непрямим методами (обирається підприємством самостійно та зазначається у Наказі «Про облікову політику») здійснюється НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», яке замінило П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів, а також Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності. У міжнародній практиці, а також для ряду підприємств, які функціонують в Україні (підприємства, що становлять суспільний інтерес; публічні акціонерні товариства; суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у видобувних галузях; підприємства, що провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначено Порядком подання фінансової звітності від 28.02.2000 р.